

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ 2026
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

A1.α.

1-Σωστό

2-Λάθος

A1.β.

i) «**ἐν αὐτοῖς**»: αναφέρεται στις φράσεις «**τὰ ἐν τοῖς συναλλάγμασι**», «**τὰ ἐν τοῖς δεινοῖς**», «**τὰ περὶ τὰς ἐπιθυμίας**» και «**τὰ περὶ τὰς ὀργάς**»»

ii) «**κατὰ γὰρ τὰς τούτων διαφορὰς**»: αναφέρεται στη λέξη «**τὰς ἐνεργείας**»

B1. Ο Αριστοτέλης στο δοθέν απόσπασμα παραθέτει ένα νέο επιχείρημα με το οποίο αποδεικνύει και πάλι ότι η αρετή είναι προϊόν εθισμού (δηλαδή επίκτητη και όχι φυσική). Το επιχείρημα αντλείται από το χώρο της πόλης, καθώς για το φιλόσοφο υπάρχει στενή σχέση μεταξύ ηθικής και πολιτικής. Το επιχείρημα που φέρνει ως μαρτυρία /απόδειξη («μαρτυρεῖ δέ») εισάγεται με τον προσθετικό «καί» («καί τό γινόμενον») και αφορά το έργο των νομοθετών. Βασικός στόχος και επιδίωξή τους είναι να κάνουν τους πολίτες να αποκτήσουν την ηθική αρετή μέσω του εθισμού τους σε ανάλογες πράξεις και συμπεριφορές («οἱ γὰρ νομοθεταὶ τοὺς πολίτας ἐθίζοντες ποιοῦσιν αγαθοῦς»). Στο επιχείρημα αυτό εντοπίζεται η πάγια αντίληψη των αρχαίων Ελλήνων ότι ο νόμος δεν αποβλέπει απλώς στην αποτροπή και τιμωρία των παραβατικών συμπεριφορών, αλλά παιδαγωγεί διά βίου τους πολίτες και τους οδηγεί σε επαινετές συμπεριφορές. Αυτή είναι και η θέση του Αριστοτέλη. Με αυτό τον τρόπο ο νόμος λειτουργεί ως ισχυρός παράγοντας ενότητας και συνοχής μέσα στην κοινωνία (Φ.Υ. σελ. 124).

Το επιχείρημα έχει ως εξής: αν οι ηθικές αρετές ήταν έμφυτες, όλες οι ενέργειες των νομοθετών να κάνουν τους πολίτες καλούς θα ήταν μάταιες, αφού όλοι θα γεννιόντουσαν με ή χωρίς αυτές και καμία προσπάθεια δε θα μπορούσε να μεταβάλλει αυτά τα χαρακτηριστικά. Άρα, οι ηθικές αρετές δεν υπάρχουν μέσα μας εκ φύσεως και αποκτώνται μόνο με τη διαρκή άσκηση και την επανάληψη ηθικών πράξεων, δηλαδή τον εθισμό.

Έπειτα, ο Αριστοτέλης προσθέτει ένα νέο επιχείρημα (Έτι), για να αποδείξει και πάλι ότι η αρετή είναι επίκτητη και όχι εκ φύσεως, προσθέτει όμως ένα νέο χαρακτηριστικό της σχέσης εθισμού-επίκτητων ιδιοτήτων: η ποιότητα μιας επίκτητης ιδιότητας (ηθικής αρετής) εξαρτάται από την ποιότητα του εθισμού που τη δημιουργεί. Τόσο η δημιουργία όσο και ο εκφυλισμός (η φθορά, η καταστροφή) της επίκτητης ιδιότητας προκύπτουν από αντίστοιχους λόγους και τρόπους: τον εθισμό. Έτσι, οι άνθρωποι κατακτούν την αρετή εθιζόμενοι με την κατάλληλη άσκηση, ενώ ο εθισμός με ακατάλληλη άσκηση εκφυλίζει την αρετή.

Ο Αριστοτέλης αναφέρεται εδώ σε μια διαδικασία «δόμησης» και «αποδόμησης» της αρετής ενισχύοντας τη θέση του για τον επίκτητο χαρακτήρα της. Χρησιμοποιώντας τα ρήματα «γίνεται -φθείρεται» μας παραπέμπει στο θεμελιώδες αντιθετικό ζεύγος της φιλοσοφικής σκέψης «γένεσις -φθορά». Κατά τον Αριστοτέλη, αυτή η διαδικασία είναι μονόδρομη: γένεση -> αύξηση -> τελείωση -> παρακμή -> φθορά. Αυτή η διαδικασία ακολουθείται και στις ηθικές αρετές.

Με τη χρήση αναλογικής απόδειξης συνεχίζει ο Αριστοτέλης, για να δείξει ότι η αρετή γεννιέται και καταστρέφεται και στις τεχνικές εργασίες. Τέχνη ονομάζεται το σύνολο γνώσεων και δεξιοτήτων που

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ:

Κτίριο 1: Γραμβούσης 5 & Καγιαμπή, Κέντρο Ηρακλείου, τηλ./fax:
2810 285 726

Κτίριο 2: Λεωφόρος Κνωσού 187, Άγιος Ιωάννης, τηλ: 2810 212
333, www.lna.gr

ΑΘΗΝΑ:

Κτίριο 1: Ησιόδου 18 (Άλιμος-Αγ. Δημήτριος), τηλ.: 2109913433

Κτίριο 2: Θεομήτορος 54 & Αργοστολίου 126, τηλ: 2109820561,
www.ena.edu.gr

επιτρέπουν στον συγκεκριμένο κάτοχό τους να παράγει μορφές, τεχνικά δημιουργήματα. Υπό αυτήν την έννοια, δηλώνει ο Αριστοτέλης, η τέχνη μιμείται τη φύση: κοινός παράγοντας που τις συνδέει είναι η ύπαρξη κάποιας δημιουργικής λογικής. Έτσι, τεχνίτης δεν είναι μόνο ο καλλιτέχνης αλλά γενικότερα ο δημιουργός, και προϊόντα της τέχνης όχι μόνο τα καλλιτεχνικά έργα αλλά όλα τα δημιουργήματα του τεχνίτη (Φ.Υ. σελ. 124).

Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιεί τα παραδείγματα του οικοδόμου και του κιθαριστή και γενικεύει (οι λοιποί πάντες), για λόγους μάλλον συντομίας. Διευκρινίζει με αυτά τα παραδείγματα ότι η απόκτηση μιας δεξιότητας προϋποθέτει την εξάσκηση του ανθρώπου στο περιεχόμενο της δεξιότητας που επιθυμεί να αποκτήσει: αν κάποιος αποφάσισε να γίνει οικοδόμος, η άσκησή του δεν μπορεί παρά να είναι στην οικοδομική τέχνη. Το ίδιο και εκείνος που θέλει να γίνει κιθαριστής, θα ασκηθεί στο παίξιμο της κιθάρας.

Όμως, η ποιότητα της εξασκήσεως που προηγείται, καθορίζει την ποιότητα της αποκτημένης δεξιότητας/ικανότητας. Προσθέτει, δηλαδή, ένα νέο στοιχείο – επιχείρημα: τη σημασία της καλής («εὖ») και της κακής («κακῶς») άσκησης στην απόκτηση ή την απομάκρυνση από την ηθική αρετή. Δεν αρκεί, λοιπόν, απλώς να εξασκούμαστε σε μια οποιαδήποτε πράξη, αλλά να εξασκούμαστε σε καλές και σωστές πράξεις. Αυτό το βλέπουμε τόσο στις τέχνες όσο και στις ηθικές αρετές. Θα γίνουμε καλοί οικοδόμοι, όχι αν οικοδομούμε συνεχώς, αλλά μόνο αν εξασκηθούμε στο σωστό χτίσιμο και καλοί κιθαριστές, όχι αν παίζουμε συνεχώς κιθάρα, αλλά μόνο αν εξασκηθούμε στο σωστό παίξιμο της κιθάρας. Θα γίνουμε λοιπόν ηθικά ενάρετοι, μόνο αν εξασκηθούμε σε ηθικά ενάρετες πράξεις σύμφωνα με τους κανόνες της τέλει αρετής.

Το απόσπασμα κλείνει με την επισήμανση του Αριστοτέλη ότι για την καλλιέργεια της ηθικής αρετής απαραίτητη κρίνεται η συμβολή του διδάσκοντος και της διδασκαλίας, της εκπαίδευσης γενικότερα. Μέσα από έναν υποθετικό λόγο του αντίθετου του πραγματικού ο Αριστοτέλης επιχειρηματολογεί υπέρ του επίκτητου χαρακτήρα της αρετής από τη μια και της σημαντικότητας του ρόλου του δασκάλου στον εθισμό στην αρετή από την άλλη. Ο δάσκαλος θα διδάξει τους κανόνες της αρετής, τους τρόπους εφαρμογής αυτών και θα εκπαιδεύσει στην ορθή άσκηση. Ο δάσκαλος είναι αυτός που θα παρακολουθεί και θα καθοδηγεί τους ανθρώπους στο σωστό εθισμό. Το ίδιο απαραίτητος είναι ο δάσκαλος και στις τέχνες, διότι αυτός θα διδάξει τον ασκούμενο σε μια τέχνη τους κανόνες της και το σωστό τρόπο εφαρμογής τους. Τέτοιος ακριβώς είναι και ο ρόλος του νομοθέτη στην πόλη: αποτελεί το δάσκαλο των πολιτών, ο οποίος χρησιμοποιώντας τα σωστά μέσα, δηλαδή τους σωστούς νόμους, θα διδάξει τους πολίτες τι είναι δίκαιο και τι άδικο, θα ορίσει τους κανόνες της δίκαιης και ηθικής συμπεριφοράς μέσα στην πόλη και θα τους οδηγήσει στην κατάκτηση των ηθικών αρετών και, άρα, στην ευδαιμονία. Επομένως, καταλήγουμε και πάλι στο συμπέρασμα ότι οι ηθικές αρετές δεν είναι έμφυτες, αφού στην αντίθετη περίπτωση ο ρόλος του δασκάλου θα ήταν μάταιος. Αντίθετα, οι ηθικές αρετές κατακτώνται με τη σωστή άσκηση, με τη διαρκή επανάληψη ηθικών πράξεων.

B2.

Τόσο το δοθέν παράλληλο κείμενο, το οποίο αποτελεί απόσπασμα από ομιλία του καθηγητή Μιχάλη Σταθόπουλου, όσο και το αρχαίο διδαγμένο κείμενο από τα «Πολιτικά» του Αριστοτέλη, αναφέρονται στην αρετή της δικαιοσύνης και παρουσιάζουν τη σημασία της στη συμπεριφορά και τις επιλογές του ατόμου στα πεδία της ανθρώπινης πράξης.

Ο Αριστοτέλης, προκειμένου να στηρίξει τη θέση ότι τα μόνιμα στοιχεία του χαρακτήρα μας, όπως είναι και οι ηθικές αρετές, αποκτώνται με την επανάληψη όμοιων ενεργειών, με τον εθισμό, παραθέτει ένα παράδειγμα, το οποίο αναφέρεται στην ηθική αρετή της δικαιοσύνης που σχετίζεται με το πώς οι άνθρωποι συναλλάσσονται / συμπεριφέρονται μεταξύ τους στις κοινωνικές σχέσεις τους («τὰ ἐν τοῖς συναλλάγμασι

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ:

Κτίριο 1: Γραμβούσης 5 & Καγιαμπή, Κέντρο Ηρακλείου, τηλ./fax: 2810 285 726

Κτίριο 2: Λεωφόρος Κνωσού 187, Άγιος Ιωάννης, τηλ: 2810 212 333, www.lna.gr

ΑΘΗΝΑ:

Κτίριο 1: Ησιόδου 18 (Άλιμος-Αγ. Δημήτριος), τηλ.: 2109913433

Κτίριο 2: Θεομήτορος 54 & Αρροστολίου 126, τηλ: 2109820561, www.ena.edu.gr

τοῖς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους»). Αποτελεῖ πάγια ἀντίληψη τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ὅτι ὁ νόμος δὲν ἀποβλέπει ἀπλῶς στὴν ἀποτροπὴ καὶ τιμωρία τῶν παραβατικῶν συμπεριφορῶν, ἀλλὰ παιδαγωγεῖ διὰ βίου τοὺς πολίτες καὶ τοὺς ὀδηγεῖ σὲ ἐπαινετὲς συμπεριφορές. Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ θέση τοῦ Ἀριστοτέλη. Μὲ αὐτὸν τρόπο ὁ νόμος λειτουργεῖ ὡς ἰσχυρὸς παράγοντας ἐνότητος καὶ συνοχῆς μέσα στὴν κοινωμία (Φ.Υ. σελ. 124). Το παράδειγμα αὐτὸ («πράττοντες γὰρ τὰ ἐν τοῖς συναλλάγμασι τοῖς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους γινόμεθα οἱ μὲν δίκαιοι οἱ δὲ ἄδικοι») ἀναφέρεται στὴ συναναστροφή μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Συναλλάγματα εἶναι ὅλων τῶν μορφῶν οἱ συναλλαγές, συμβόλαια, συμφωνίες, πρωτίστως οἱ οικονομικές. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ σχέσεις τῶν συμπολιτῶν μεταξύ τοὺς δὲν εἶναι γιὰ τὸν Σταγειρίτη ἓνα ἐπιμέρους ἢ περιορισμένης σημασίας ζήτημα μέσα στὴν κοινωμία. Εἶναι ἡ συγκεκριμενοποίηση τῆς ἀλλαγῆς, τῆς ἀνταλλακτικῆς σχέσης μεταξύ τῶν συμπολιτῶν. Καὶ ἡ σχέση αὐτὴ εἶναι ἰδρυτικὴ καὶ συστατικὴ γιὰ τὴν κοινωμία. Ἐπιτυγχάνεται, κατεξοχῆν, μὲ τὸν ἐξισωτικὸ γιὰ τὰ προϊόντα καὶ τὶς υπηρεσίες ρόλο τοῦ νομίσματος (χρήματος). Κατὰ προέκταση, τὰ συναλλάγματα εἶναι ἓνα σημαντικό πεδίο ἀνάπτυξης καὶ ἐμφάνισης ἠθικῶν σχέσεων (Φ.Υ. σελ. 124). Ἄν οἱ ἀνθρώποι συνηθίσουν νὰ εἶναι δίκαιοι στὴ συναναστροφή τοὺς μὲ τοὺς ἄλλους, γίνονται τελικὰ δίκαιοι. Ἄν ὅμως ἀκολουθήσουν τὸν ἀντίθετο τρόπο συμπεριφοράς, δηλαδή συνηθίζουν νὰ εἶναι ἀδικοί, γίνονται τελικὰ ἀδικοί («οἱ μὲν δίκαιοι οἱ δὲ ἄδικοι»). Ὁ τρόπος, δηλαδή, μὲ τὸν ὁποῖο οἱ ἀνθρώποι μαθαίνουν νὰ συναναστρέφονται καθορίζει καὶ τὴν ποιότητα τοῦ χαρακτήρα τοὺς (δικαιοσύνη ἢ ἀδικία). Ἀπὸ τὰ παραπάνω γίνεται ἀντιληπτὸ ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης δίνει κοινωνικὸ χαρακτήρα στὴν ἀρετὴ. Αὐτὸ προκύπτει ἀπ' τὸ ὅτι ἡ ἀρετὴ τῆς δικαιοσύνης σχετίζεται μὲ τὶς καθημερινές κοινωνικές δραστηριότητες τοῦ ἀνθρώπου, ἀντανακλῶν στὸν κοινωνικὸ περίγυρο καὶ ρυθμίζουν τὶς διαπροσωπικές / κοινωνικές σχέσεις. Οἱ ἠθικές ἀρετές, δηλαδή, ἀφοροῦν τὴν κοινωνικὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ δὲν ἔχουν νόημα ἔξω ἀπὸ τὸ πλαίσιο τῆς κοινωνικῆς συμβίωσης.

Στὸ παράλληλο κείμενο, ὁ καθηγητὴς Μιχάλης Σταθόπουλος συμπληρώνει καὶ διευρύνει τὴν ἀποψη τοῦ Ἀριστοτέλη. Ὑποστηρίζει ὅτι ἡ δικαιοσύνη δὲν νοεῖται μόνον ὡς τυπικὸς νόμος, ἀλλὰ ὡς στάση καὶ ἀνθρώπινη πράξη ποὺ ἐμπεριέχει τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν ἄλλο καὶ τὴν κοινωνικὴ συμβίωση («Στὴ δικαιοσύνη λοιπὸν...κοινωνικὸς χαρακτήρας»). Ὡς ἀρετὴ συνίσταται στὴν «ἐπιείκεια», δηλαδή τὴν ἐνσυναίσθηση πρὸς τὸν συνάνθρωπο, εἶναι «ἀρετὴ πρὸς τὸν ἕτερον» («Εἶναι ἡ δικαιοσύνη ὡς ἐπιείκεια... εἶναι ἡ «ἀρετὴ πρὸς ἕτερον»»). Τὸ ἄτομο ποὺ ἐμφορεῖται ἀπὸ δικαιοσύνη οφείλει νὰ βλέπει τὰ πράγματα καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ ἄλλου, νὰ κατανοεῖ τὴ διαφορετικὴ ὀπτική, χωρὶς ἀπαραίτητα νὰ τὴν δέχεται («Ἀπαιτεῖ τὴ θεώρηση ... γιὰ νὰ τὴν κατανοήσουμε.»). Κατ' ἐπέκταση, ἡ στάση αὐτὴ συνεπάγεται τὴ στήριξη στὸν συνάνθρωπο, ὅταν θεωρεῖται ἀναγκαῖο, καὶ ἔτσι ὁ πολίτης ἐκπληρώνει τὸ καθήκον τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, δηλαδή τῆς ἀλληλοβοήθειας καὶ τῆς συνεργασίας μεταξύ τῶν πολιτῶν, ὅπως ἄλλωστε ἐπιτάσσει καὶ τὸ ἴδιο τὸ Σύνταγμα («Καὶ ἡ θεώρηση αὐτὴ σημαίνει ... τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης.»). Μάλιστα, ὁ καθηγητὴς ἐπισημαίνει ὅτι ἡ συγκεκριμένη, δίκαιη συμπεριφορὰ τῶν πολιτῶν - καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν ἀτόμων - ἀφορᾷ σὲ ὅλες τὶς ἐκφάνσεις τῶν ἀνθρώπινων σχέσεων -προσωπικές, κοινωνικές, ἀκαδημαϊκές, ἐπαγγελματικές καὶ συναδελφικές, πολιτικές, ἀκόμη καὶ τὶς σχέσεις μεταξύ τῶν κρατῶν, τὶς διεθνείς, διαπολιτισμικές, διαθρησκευτικές- καὶ κάθε ἄλλη μορφή ἀνθρώπινης σχέσης, εἴτε σὲ ἀτομικὸ εἴτε σὲ συλλογικὸ ἐπίπεδο (« Ἡ δίκαιη αὐτὴ συμπεριφορὰ τοῦ πολίτη ... ἀτομικές ἢ συλλογικές, σχέσεις.»).

Συμπερασματικά, εἶναι σαφές ὅτι τόσο τὸ ἀρχαῖο διδαγμένο κείμενο ὅσο καὶ τὸ παράλληλο συνδέονται ἄμεσα, καθὼς καὶ τὰ δύο θεωροῦν ὅτι ἡ δικαιοσύνη ἔχει κοινωνικὸ χαρακτήρα. Ἀμφοτέρωτα τὰ κείμενα ἀντιλαμβάνονται τὴ δικαιοσύνη ὡς ἀρετὴ ποὺ ἐκδηλώνεται σὶς σχέσεις μὲ τοὺς ἄλλους. Ὁ Ἀριστοτέλης μιλά γιὰ τὶς καθημερινές σχέσεις, πράξεις καὶ συναλλαγές, δίνοντας ἐμφαση κυρίως στὴ διαμόρφωση τοῦ χαρακτήρα μέσω τῆς πράξης, ἐνῶ τὸ παράλληλο ἀπόσπασμα ἐπεκτείνει αὐτὴ τὴν ἰδέα σὲ ὅλες τὶς μορφές

ανθρώπινων σχέσεων, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην κατανόηση, την επιείκεια και την κοινωνική αλληλεγγύη.

B3.

1. Λάθος
2. Λάθος
3. Σωστό
4. Σωστό
5. Λάθος

B4.

ρυπογόνος: γινόμενον

ανάθεση: νομοθέται

ένδεια: ἔδει

ξέφρενος: σώφρονες

διάστρεμμα: ἀναστρέφεται

Γ1. Επομένως, ποιος, επειδή αυτά έτσι είναι/επειδή ισχύουν αυτές οι συνθήκες, θα τολμούσε να προβεί σε τέτοια ενέργεια/ ήταν δυνατόν να επιχειρήσει τέτοια ενέργεια; Νομίζω όμως ότι είναι παράδοξο/ μου φαίνεται ότι είναι φοβερό εσείς, που από την πόλη σας έχει διαταχθεί/διοριστεί να φροντίζετε τα ιερά ελαιόδεντρα όλον τον χρόνο/ διαχρονικά, μήτε να μου έχετε επιβάλει ποτέ έως τώρα πρόστιμο/ να με τιμωρήσετε γιατί τάχα εργάστηκα παράνομα, μήτε να με έχετε παραπέμψει στο δικαστήριο γιατί τάχα απομάκρυνα κάποια, ενώ αυτός, που ούτε τυχαία καλλιεργεί κοντά ούτε είχε οριστεί υπεύθυνος/ φροντιστής ούτε είναι σε ηλικία ώστε να γνωρίζει για τέτοια ζητήματα, με κατήγγειλε ότι καταστρέφω το ιερό ελαιόδεντρο.

Γ2.

- Θεωρεί ότι σε περίοδο δημοκρατίας είναι πιο δύσκολο να παρανομεί κάποιος, σε αντίθεση με την περίοδο των τριάκοντα τυράννων.
- Θα αποδείξει, όμως, ότι ούτε αυτό ούτε άλλο αδίκημα διέπραξε.
- (βασικό επιχείρημα) Θα ήταν εγκληματικό για τον ίδιο να επιχειρήσει να απομακρύνει το ελαιόδεντρο ειδικά από αυτό το χωράφι, όπου δεν υπήρχε άλλο δέντρο(δένδρον μὲν οὐδὲ ἓν ἐστί), παρά ένας περίβολος ελιάς (μιάς δὲ ἐλάας σηκός), που περιβάλλεται περιμετρικά από δρόμο (κυκλόθεν δὲ ὁδὸς περιέχει), που γύρω κατοικούν γείτονες (ἀμφοτέρωθεν δὲ γείτονες περιοικοῦσιν), που δεν έχει περίφραξη (ἄερκτον δὲ), που είναι ορατό από παντού (πανταχόθεν κάτοπτόν).

Γ3. α.

τούτους δ' οἳ οὔτε γεωργοῦντες ἐγγὺς τυγχάνουσι οὔτ' ἐπιμεληταὶ ἥρημένοι

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ:

Κτίριο 1: Γραμβούσης 5 & Καγιαμπή, Κέντρο Ηρακλείου, τηλ./fax: 2810 285 726

Κτίριο 2: Λεωφόρος Κνωσού 187, Άγιος Ιωάννης, τηλ: 2810 212 333, www.lna.gr

ΑΘΗΝΑ:

Κτίριο 1: Ησιόδου 18 (Άλιμος-Αγ. Δημήτριος), τηλ.: 2109913433

Κτίριο 2: Θεομήτορος 54 & Αργοστολίου 126, τηλ.: 2109820561, www.ena.edu.gr

Γ3. β.
διαβλήθητι
άφανιεῖν
φαίη
περιώκουν

Γ4. α.

οὔσης: χρονική επιρρηματική μετοχή, γενική απόλυτη (με υποκείμενο το δημοκρατίας).

ἀδικεῖν: τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο στο ἐξῆν, αναγκαστική ετεροπροσωπία.

ἐμαυτῶ: ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός, δοτική αντικειμενική στο **κακονούστατος**.

ἐλαῶν: αντικείμενο στο ἐπιμελεῖσθαι.

ὡς ἀφανίσαντα: αιτιολογική επιρρηματική μετοχή, συνοδεύεται από το ὡς, υποκειμενικής αιτιολογίας, συνημμένη στο **με**.

ἐπιμελητῆς: κατηγορούμενο του υποκειμένου **ὄς**, μέσω του ἡρημένος.

Γ4. β.

Υπόθεση: εἰ μὴ πάντων ἀνθρώπων ἐμαυτῶ κακονούστατος ἦν (εἰ + Οριστική ιστορικού χρόνου)

Απόδοση: Πῶς δ' ἄν, ὅμων οὕτως ἐπιμελουμένων ἐκ τούτου τὴν μοριὰν ἀφανίζειν ἐπεχείρησα τοῦ χωρίου (Δυνητική Οριστική).

Είδος: Μη πραγματικό.

Μετατροπή στο προσδοκώμενο

Υπόθεση: ἐὰν μὴ πάντων ἀνθρώπων ἐμαυτῶ κακονούστατος ᾧ̄ (ἐὰν + Υποτακτική).

Απόδοση: Πῶς δ' ὅμων οὕτως ἐπιμελουμένων ἐκ τούτου τὴν μοριὰν ἀφανίζειν ἐπιχειρήσω τοῦ χωρίου (Οριστική Μελλοντα).

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ:

Κτίριο 1: Γραμβούσης 5 & Καγιαμπή, Κέντρο Ηρακλείου, τηλ./fax:
2810 285 726

Κτίριο 2: Λεωφόρος Κνωσού 187, Άγιος Ιωάννης, τηλ: 2810 212
333, www.lna.gr

ΑΘΗΝΑ:

Κτίριο 1: Ησιόδου 18 (Άλιμος-Αγ. Δημήτριος), τηλ.: 2109913433

Κτίριο 2: Θεομήτορος 54 & Αργοστολίου 126, τηλ: 2109820561,
www.ena.edu.gr